

Den lille patron, der skabte historie *beretningen om en kongeskives tilblivelse...*

Da pelsdyravler Knud Jørgen Vest på fugleskydningsdagen i Roskilde og Omegns Fugleskydningssekskab den 2. juli 2013 afskød dagens sidste skud, gjorde han sig selv til kongeskytte og exam. assurandør Carsten Helge Nielsen til fuglekonge.

Siden starten på fugleskydning i Roskilde tilbage i 1780'erne har det været fuglekongens ædle pligt at skænke selskabet en malet skive. Det står fuglekongen frit for at vælge kunstner og motiv, som kan være symbolsk, topografisk eller fortælle om fuglekongens erhverv og/eller interesser. Dog skal bestyrelsen, inden kunstneren går i gang med

selve arbejdet, have været præsenteret for en skitse eller på anden måde have haft lejlighed til at godkende idéoplægget til den malede skive.

I 1860'erne gjorde den fagre nye verden sin entré, og moderne teknologi udkonkurrerede for en tid de smukke skiver. I disse år var det normen, at fuglekongen gav selskabet et fotografi af sig selv. Ingen af disse fotografier er bevaret, og heldigvis blev det snart efter igen tradition for at give en malet skive.

Mange kunstnere har gennem årene bidraget med deres personlige penselstrøg, der på den måde på smukkeste vis fortæller om byen og dens udvikling i fire forskellige århundreder. Omkring halvdelen af skivernes

kunstnere er ukendte, mens vi har gode data om den anden halvdel.

Ser man på listen over skivernes kunstnere, falder det en i øjnene, at de to mest aktive begge er af ædel kunstnerslægt med

aner fra Jyllinge. Stadig er afdøde Jørgen Brendekilde, hvis farfar var den meget kendte maler H.A. Brendekilde, med sine 20 skiver den mest benyttede kunstner.

Jeppe Drews, der senest har malet Carsten Helge Nielsens skive for 2013 er nået op på 16 skiver i løbet af 21 år.

Som søn af Svend Drews, nevø af Frederik Drews og barnebarn af Kai Drews – alle kunstmalere – stod det vel næsten skrevet over Jeppe's vugge, at han skulle være kunstner, da han kom til verden på treårsdagen for Danmarks befrielse. Således blev det også.

Carsten Helge Nielsen er indfødt Roskilde-dreng. Med bopælen Algade 1 er udsigten over Stændertorvet til det gamle rådhus, palæet og domkirken ganske unik. Det blev også den udsigt, fuglekongen valgte til sin skive.

Det var ikke første gang, byens centrale torv lagde motiv til en fuglekongeskive. Følger man de tidligere skiver fra samme sted, vil man kunne se den udvikling, torvet har undergået gennem årene. Netop mens Carsten Helge Nielsen var fuglekonge, var det igen tid til at forandre torvet. For fuglekongen var det derfor oplagt at forevige torvet fra hans tid.

I fuglekongens hyggelige kvistlejlighed blev idéerne til den kommende skive kreeret i samarbejde mellem fuglekonge og kunstner. Motivet blev en anelse konstrueret, da det blev besluttet, at mindesmærket for Roskilde Bys grundlæggere,

bronzestatuen af Hroar og Helge, skulle være skivens centrale punkt. Det

konstruerede bestod i, at bænke, der i godt 100 år havde stået et andet sted på torvet, skulle være en del af motivet. Netop disse bænke skabte på den tid stor debat i byen, da meningene var delte om deres fremtidige placering på det nye Stændertorv eller eventuelt et andet sted i byen. Naturligvis skulle byens vartegn, domkirken, tårne sig op i skivens baggrund.

At fuglekongen hedder Helge til mellemnavn og havde været aktiv i håndboldklubben Roar gav ekstra kolorit til idéen. Det blev besluttet, at Hroar skulle have en håndbold i sin højre hånd som symbol på dette sammentræf.

For at markere fuglekongens aktive gerning som formand for assurandørernes faglige sammenslutning blev det besluttet, at der i baggrunden af bronzefiguren skulle stå ASSURANDØR KREDSSEN.

Relevante billeder til skivens motiv blev fundet frem, og det var nu op til Jeppe Drews at gå i gang med opgaven i sit atelier.

Første del af opgaven var en skitse af det kommende motiv. Med blyant, lineal og en hjemmelavet passer af pap og snor blev motivet tegnet i fuld størrelse på tegnepapir.

Fra fuglekongens vindue blev domkirken affotograferet i den rigtige vinkel, ligesom de øvrige motiver blev fotograferet fra Stændertorvet. Her var det af stor vigtighed at få tage billederne i den rette belysning og med rigtig skyggeeffekt. Ligeledes var det af stor betydning at tage billederne, inden bladene faldt af træerne fra motivets planter.

Billederne blev sort/hvid printet i den størrelse, de skulle bruges. Billederne blev styk for styk lagt bag tegnepapiret og ridset op med blyant.

Bestyrelsens godkendelse af den kommende skive sker traditionelt ved den årlige nytårskur. I 2014 blev denne afholdt på selveste Kyndelmissedag, den 2. februar, hos kasserer Jørgen Herholdt i Vindinge. Under en festlig frokost med såvel kolde som lune retter og lidt godt til halsen præsenterede fuglekongen skitsetegningen, der med bifald og flotte ord straks blev godkendt af en enstemmig bestyrelse.

Det var nu op til Jeppe Drews at gå i gang med den egentlige udfærdigelse af skiven, hvilket foregik fra eget atelier.

Den første opgave blev rammen, der sammen med skiven, var indkøbt fra selskabets lager. Materialet er den kunstige form for træ med navnet MDF – Medium Density Fiberboard.

Rammen blev grundet i hvidt, slebet, mellemstrøget med oliefarve, fuldpartlet, slebet og strøget igen. Endelig blev den lakeret i færdigfarven, der i dette tilfælde var grå, inspireret af logoet for ASSURANDØR KREDSSEN.

På rammen fremgår obligatorisk fuglekongens navn og datoen for hans modtagelse af æren. For at lave en stilren skive blev det besluttet at bruge samme bogstavtype som ASSURANDØR

KREDSSEN på selv skiven. Remmen, hvor skriften skulle stå, blev malet sort.

På rammen, hvor teksten skulle stå, blev lagt stykker med husholdningsstannioler, der blev klisteret fast med vaseline. Herefter blev tegnepapiret med bogstaverne lagt oven på stanniolen. Næste opgave var at standse bogstaver og tal ud. Et ponchehjul, der nærmest kan

sammenlignes med et klejnehjul, blev brugt til opgaven. Ponchehjulet, der har en masse små pigge, blev herefter brugt til at ponche tegnene ud med et stykke pap som underlag. De nu fritstående bogstaver blev herefter affedt og stanniolen blev trykket til med en gummispartel. Det var nu ligetil at male teksten på rammen. Først blev lagt en guldgrund med tre timers tørringstid, der gav god tid til at udføre den professionelle opgave. Herefter blev pålagt bladguld. Den færdige tekst skulle nu tørre i et døgn, inden der blev malet med klar lak på guldet. Sluttelig blev stanniolen fjernet, og remmen blev affedt med kridt. De to cirkelrunde kanter på rammen blev ligeledes pålagt med bladguld, men dette som rent håndarbejde. Denne del blev ikke lakeret.

Nu var det tid til selve skiven med det historiske motiv. Igen kunne ponchehjulet tages i brug med drysning af pulveriseret kridt eller trækul på skitsen, der så skulle aftørres med en klud. I dette tilfælde blev en anden teknik imidlertid brugt. Det gammelkendte kalkeringstrick med pålægning

af blyant på bagsiden af tegnepapiret, og efterfølgende genoptegning af motivet direkte på skiven blev her benyttet. Skitsen var nu overført til selve skiven, og Jeppe Drews kunne nu gå i gang med at lægge farver på som rent håndarbejde.

Farvepålægningen foregik indefra, således at baggrunden først blev malet, og der herefter blev arbejdet ud af. Da arbejdet var færdiggjort, og malingen tør, fik hele skiven en gang retoucheringsfernis for at sikre en ensartet glans på hele motivet. Det er af stor vigtighed, at hele skiven på såvel forside som bagside lukkes med maling og lak for at hindre fugt, der kan være til stor skade for skiven.

Arbejdet med skiven gik over flere måneder. Den egentlige arbejdstid er svær at fastsætte, men Jeppe Drews skønnede, at netto arbejdstiden lå på et par uger.

Blandt fuglekongens ærede pligter er at byde den samlede bestyrelse på en frokost, og ved den lejlighed præsentere den færdige skive. Denne begivenhed foregår, når tiden er nær til den årlige fugleskydning. På en dejlig solskinsdag,

den 24. maj, blev denne begivenhed holdt på fuglekongens adresse. Blandt dagens gæster var Jeppe Drews, der modtog stor anerkendelse for det smukke resultat.

Ringen blev sluttet den 1. juli 2014, da Carsten Helge Nielsen overdrog fuglekongebåndet til den nykårede fuglekonge Knud Jørgen Vest, der netop året forinden havde sat det afgørende skud for sin forgængers kongeværdighed.

Juli 2014

Henrik Brandt

